Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus
Innehållsansvar: Li Sala, (liqui), Uroterapeut
Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare
Giltig från: 2024-01-23
Giltig till: 2026-01-22

Urinkateter - Information och råd till dig som fått en kvarliggande kateter (KAD) i urinblåsan

Du behandlas med kateter på grund av

.....

Läkaren som beslutat om din behandling heter

.....

Datum då katetern sattes in .....

Planerad tid som du ska ha katetern .....

Uppföljning ska ske på .....

Telefon .....

Katetern ska bytas i vecka .....

☐ Katetern ska vara stängd med kateterventil ☐ Katetern ska vara öppen och kopplad till urinuppsamlingspåse

Katetern är en slang av mjukt material som avleder urinen från urinblåsan. Den hålls på plats i blåsan med hjälp av en liten vätskefylld ballong. För att undvika urinvägsinfektion ska behandling med kvarliggande kateter vara införd så kort tid som möjligt och katetern och urinuppsamlingspåsen ska undvikas att kopplas isär.

Du som har blivit ordinerad en stängd kateter

- Katetern kopplas till en ventil (kan se olika ut) och byts en gång per vecka.
- När du känner behov av att kissa, eller var tredje till var fjärde timme, öppnar du ventilen och tömmer urinen i toaletten.
- För att undvika att sömnen störs kan du under nattetid koppla till en urinuppsamlingspåse med lång slang. Ventilen öppnas så att urinen kan rinna direkt i urinuppsamlingspåsen.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Du som har blivit ordinerad en öppen kateter

- Katetern kopplas till en tömbar urinuppsamlingspåse med ventil i botten.
- Du tömmer påsen vid behov och byter påsen 1 gång per vecka.
- Vid byte töms påsen och slängs i hushållssoporna.
- Nattetid kan en urinuppsamlingspåse med lång slang kopplas till den tömningsbara påsen du har dagtid.

Urinuppsamlingspåse

- Påsen ska fästas på benet med en särskild fixeringsanordning. Detta är viktigt för att undvika tryck och drag i slangen.
- Placera urinuppsamlingspåsen lägre än urinblåsan, för att förbättra avflödet.
- För att förhindra skav och ärrbildning i urinröret bör man hos män fästa upp katetern mot magen med en tejp.
- Var uppmärksam så att kateterslangen inte bildar öglor eller knickas/böjs.
- Katetern ska bytas regelbundet, enligt ordination. Detta sker hos din distriktssköterska om inte annat är överenskommet.

Hygien

Det är vanligt att tarmbakterier orsakar en urinvägsinfektion. Tvätta eller duscha underlivet dagligen med mild tvål.

Tvätta händerna före och efter hantering av katetersystemet.

Tvätta även kateterslangen med mild tvål.

För män: Dra tillbaka förhuden, tvätta ollonet, torka torrt och för sedan fram förhuden.

För kvinnor: Håll isär blygdläpparna, tvätta runt urinrörsmynningen och torka torrt.

Allmänna råd

- Drick helst 1,5 till 2 liter vätska per dygn. Om du på grund av hälsoskäl blivit ordinerad att dricka en begränsad mängd vätska per dygn, följer du den ordinationen. Vid osäkerhet, kontakta din distriktssköterska eller läkare.
- Har du problem med hård avföring och förstoppning, kan tryck mot urinröret orsaka stopp i katetern. Det ska därför förebyggas. Råd om detta kan du få på www.1177.se eller apoteket.
- Det är vanligt att man den första tiden upplever viss irritation i urinröret.
- Blodtillblandat slem bredvid katetern kan ibland förekomma. Detta är ett tecken på att slemhinnan i urinröret är irriterad av katetern, vilket är ofarligt men kan upplevas obehagligt.
- Bakterier förekommer ofta i urinen när man fått en kateter. Dessa behandlas vanligtvis inte. Behandling är aktuell om du samtidigt får feber.

Material/Hjälpmedel

Om du ska ha din kateter under en kortare tid (mindre än 2 veckor) får du med dig hjälpmedel från sjukhuset.

Kontakta din distriktssköterska om du ska ha katetern längre tid än 2 veckor för hjälp att beställa hjälpmedel, t.ex. urinuppsamlingspåse, ventil och fixeringsanordning.

Kontakt

Kontakta sjukvården (**telefon 1177**) om något av följande problem uppstår:

- Ingen urin i påsen.
- Kraftigt blodtillblandad urin.
- Grumlig och illaluktande urin i kombination med frossa och/eller feber och smärta

Vid icke brådskande ärenden, kontakta i första hand den enhet där uppföljningen ska ske, exempelvis om dessa problem uppstår:

Smärtsamma urinträngningar.

Upprepade läckage vid sidan om katetern.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation, referensexemplar

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Li Sala, (liqui), Uroterapeut

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9642-738863596-453

Version: 7.0

Giltig från: 2024-01-23

Giltig till: 2026-01-22